

PŘÍLOHA B – Zkoušky stmelných směsí

B.1 Zkušební vzorky

B.1.1 Odběr zkušebních vzorků před zahájením prací pro účely průkazných zkoušek

Při recyklaci na místě se odběr reprezentativních vzorků provádí podle B.1.2.

Při celkové recyklaci je možné pro silnice III. třídy, místní a účelové komunikace třídy dopravního zatížení IV, V, VI, parkovací a odstavné plochy postupovat podle B.1.3.

Při recyklaci v míchacím centru se zkušební vzorky odeberou ze skládek materiálu.

B.1.2 Postup A

Zkušební vzorky se odeberou na vozovce pomocí frézy tak, aby byl odebrán jen materiál z vrstev, které jsou určené k recyklaci. Dále se postupuje podle B.2.

B.1.3 Postup B

Návrh směsi se sestaví na základě vizuálního posouzení materiálů, získaných pomocí výseků a sond. Významné mohou být též poznatky z dříve prováděných recyklací z podobných materiálů. Aby se maximálně snížilo riziko, že navržená receptura nebude potvrzena, její sestavení se z hlediska dávkování pojiv doporučuje provádět s přiměřenou rezervou.

Co nejdříve po zahájení výroby se odeberou reprezentativní vzorky směsi přímo z trasy za frézou / z míchacího centra a navržená receptura se podle B.2 laboratorně ověří. Navrženou recepturu je možno následně upravit.

POZNÁMKA Laboratorní ověření se též považuje za první provedenou kontrolní zkoušku směsi.

B.2 Průkazní zkoušky směsí

B.2.1 Všeobecně

Potřebný počet směsí s různými obsahy pojiv pro ověření fyzikálně mechanických vlastností není stanoven. Při použití postupu B podle B.1.3 se ověření obvykle provádí s jedinou směsí.

Pokud se při postupu A podle B.1.2 směs připravuje ve zkušební laboratoři, příprava směsi probíhá při teplotě $(20 \pm 2)^\circ\text{C}$. Maximální doba od okamžiku zhotovení směsi po vyrobení zkušebního tělesa je 1 hodina (při použití zpěněného asfaltu 3 hodiny).

POZNÁMKA 1 Pro směsi stmelené cementem / jiným hydraulickým pojivem se dávkování cementu obvykle navrhuje v rozmezí 4% až 6%, dávkování jiného hydraulického pojiva se pak zvyšuje o 1%.

POZNÁMKA 2 Pro směsi stmelené cementem + asfaltovou emulzí / zpěněným asfaltem se dávkování asfaltové emulze / zpěněného asfaltu obvykle navrhuje v rozmezí 2,0% až 3,5% v množství zbytkového asfaltu, dávkování cementu 2,5% až 5%.

POZNÁMKA 3 Pro směsi stmelené asfaltovou emulzí / zpěněným asfaltem se dávkování asfaltové emulze / zpěněného asfaltu obvykle navrhuje v rozmezí 0,9% až 1,6% v množství zbytkového asfaltu. Pro snížení vlhkosti směsi a zvýšení odolnosti proti účinkům vody je možno jako přísadu přidávat cement v množství do 1% nebo vápenný hydrát v množství 1% až 2%.

Vliv některých činitelů na dávkování pojiv:

Zrnitost:

Jemnozrnnější směsi a směsi s vyšším obsahem jemných částic vyžadují dávkování pojiva (alespoň jedné jeho složky) na horní hranici doporučeného rozmezí. U hrubších směsí s plynulou zrnitostí je možno dávkování pojiva snížit. Pokud je zrnitost přerušovaná zejména v oblasti drobného materiálu, je nezbytné nejprve chybějící materiál doplnit (viz příloha A).

Vliv kontaminace vrstev podloží (při celkové recyklaci na místě):

Pokud je recyklovaná vrstva kontaminována materiálem z podloží, záleží na povaze tohoto materiálu. Pokud je materiál plastický (viz příloha C.2.1, C.2.2), doporučuje se jej nejprve promíchat s 1% až 2% vápna (podle jeho množství a vlhkosti) a následně použít směs s vyšším obsahem cementu.

B.2.2 Postup

Průkazní zkouška / laboratorní ověření se skládá z následujících kroků:

- a) stanovení kusové zrnitosti (B.2.3)
- b) stanovení suché laboratorní srovnávací objemové hmotnosti a optimální vlhkosti (B.2.4)
- c) výroba zkuš. těles pro stanovení pevnosti v příčném tahu a odolnosti proti vodě (B.2.5)
- d) stanovení laboratorní objemové hmotnosti zkušební tělesa (B.2.6) ¹⁾
- e) stanovení maximální objemové hmotnosti směsi (B.2.7) ¹⁾
- f) výpočet mezerovitost (B.2.8) ¹⁾
- g) stanovení pevnosti v příčném tahu a odolnosti proti vodě (B.2.9)
- h) stanovení pevnosti v tlaku a odolnosti proti mrazu a vodě (ČSN EN 14227-1)

POZNÁMKA ¹⁾ Jen pro směsi stmelené asfaltovou emulzí / zpeňeným asfaltem

B.2.3 Stanovení kusové zrnitosti

Provádí se podle ČSN EN 933-1+A1 nebo vizuálně. Doporučené hodnoty pro kusovou zrnitost výsledné směsi jsou uvedeny v příloze A. Kusovou zrnitost je možné případně upravovat přidáním dalšího materiálu.

B.2.4 Stanovení suché laboratorní srovnávací objemové hmotnosti a optimální vlhkosti

Směsi obsahující rozpojenou asfaltovou vrstvu a vesměs hrubé kamenivo jsou málo citlivé na vlhkost z hlediska stanovení jejího optima při hutnění. Proto se u těchto směsí optimální vlhkost odhaduje pomocí hnětení v ruce, kdy lze usuzovat na soudržnost a zpracovatelnost (viz C.2.4). Suchá laboratorní srovnávací objemová hmotnost se zjišťuje Proctorovou modifikovanou zkouškou podle ČSN EN 13286-2 při stanovené optimální vlhkosti na jediném zkušebním vzorku (z jednoho bodu).

U směsí, které jsou při hutnění na vlhkost citlivé se optimální vlhkost určuje běžným postupem podle ČSN EN 13286-2.

POZNÁMKA Na optimální vlhkost lze též usuzovat podle průběhu zhutňování a výtoku vody z formy při výrobě zkušebních těles pro stanovení pevnosti v příčném tahu podle B.2.5. Pokud již nedochází k dalšímu nárůstu objemové hmotnosti a z tělesa začíná vytékat voda, vlhkost zkušební vzorku se blíží optimu.

Pokud se směs připravuje ve zkušební laboratoři, pojiva se do směsi dávkuje v množstvích, které lze očekávat jako výsledné.

Při přidávání vody do směsi se musí zohlednit přítomnost vody v asfaltové emulzi.

Skutečná vlhkost směsi se stanovuje podle ČSN EN 1097-5.

B.2.5 Výroba zkušebních těles pro stanovení pevnosti v příčném tahu a odolnosti proti vodě

Pro jednu směs (viz B.2.1) se zhotoví 6 zkušebních těles. Z toho 3 na zkoušku 7 denní pevnosti v příčném tahu a 3 na zkoušku poklesu pevnosti v příčném tahu po 7 denním uložení na vzduchu a 7 denním uložení ve vodě.

Zkušební zařízení a pomůcky:

- a) 6 kusů silnostěnných válcových forem o průměru $d = (150 \pm 1)$ mm a výšce $v = 200$ mm až 300 mm známé hmotnosti (viz obrázek B.1)
- b) 1 až 3 ks nástavce výše uvedené silnostěnné válcové formy stejného vnitřního průměru a vhodně zvolené výšky
- c) Nejméně 2 tlačné písky průměru o 0,5 mm až 1,0 mm menším než je průměr d válcové formy doporučené výšky $v = 30$ mm se čtyřmi rovnoměrně po obvodu umístěnými odvodňovacími drážkami hloubky a šířky 1 mm až 2 mm.
- d) 3 zatěžovací hlavice o doporučené výšce 60 mm
- e) Váhy s přesností ± 1 g.
- f) Zhutňovací zařízení – olejové ruční nebo automatické čerpadlo vybavené manometrem a tlakovým válcem vyvozujičím tlačnou sílu min. 100 kN s max. zdvihem ≥ 101 mm.
- g) Lis na vytlačení zkušebních těles z formy